

faa Bidrag til deres Udvikling, komme lidt i Trit og i Gang, inden de blive endelig fast ansatte, og maaske saa blive udsatte for at sove ind, da de bevislig nu om Dage komme fra Seminariet med en ret ringe aandelig Udvikling og en ret snæver Horisont. Jeg tror, det vilde højne Folkeskolen, om man gav dem en saadan Vandretid, hvor de i god Forstand vare „vagabonderende“, som jeg sagde den Gang. Man kan lidt faa et ret trist Indtryk af unge Lærere, der komme lige fra Seminariet, idet de hige efter at blive fast ansatte, fordi det har saa stor Betydning for deres Løn, og det er jo ikke at undres over. Der kom en ung Lærerinde til mig for nogen Tid siden med Anmodning om, jeg skulde støtte hende i at opnaa en Ansættelse. Da vi sade og talte sammen, tog hun en Lap Papir op af Lommen, og gav sig til at notere nogle Tal paa det. Saa sagde jeg: „Maaske Frøkenen søger Ansættelse et andet Sted samtidig?“ „Nej, men jeg sidder og regner ud, hvor meget jeg kan faa i Pension.“ Hun var 21 Aar gammel! Hun sad og regnede ud paa Stedet, inden hun endnu var ansat, medens hun var hos mig for at forberede Ansættelsen, hvor meget hun kunde faa i Pension! Jeg skal ikke nægte, at jeg blev ret afkølet, og jeg blev ikke meget ivrig for at anbefale hende. Jeg tror ikke, det vil dreje sig om saa overmaade store Summer, om man gav de unge Seminarister en saadan Vandretid. Det er indrømmet for Seminarielærerne og for Latinskolelærerne, at de kunne, medtage 6 Aar i alt af deres Virksomhed ved private Skoler. Det vilde dreje sig om smaa Summer, medens det vilde faa stor Betydning for de unge Lærere og for Folkeskolen.

Udvalget har haft Samraad med Kultusministeren om flere Spørgsmaal, deriblandt skal jeg omtale Timelærerinstitutionen. Der er en Bevægelse bort fra Timelærerinstitutionen i mange Byer, og det var ønskeligt, om den blev fremmet, og at Administrationen greb ind for at hindre en alt for stærk Anvendelse af Timelærere. Der er somme Byer, hvor man har et urimeligt stort Antal Timelærere. I Bilagene til Betænkningen vil man finde en Del Tal derom. Det fremgaar blandt andet deraf, at $\frac{1}{3}$ af Lærerkræfterne i en By som Vejle er Timelærere og Timelærerinder. Det er et ganske urimeligt Forhold. Byen sparer jo ret betydelige Udgifter derved, men Undervisningen lider selvfølgelig derunder. Der er andre Byer, der holde et meget lille Antal Timelærere. Blandt disse

kan jeg nævne Randers og Kolding. I Kolding er omtrent $\frac{1}{9}$ og i Randes omtrent $\frac{1}{13}$ af Lærerkræfterne Timelærere, saa vidt jeg husker. Der er altsaa en meget stor Forskel, og det var ønskeligt, om Administrationen naaede til at sætte et bestemt Forhold mellem Antallet af Timelærerne og de fast ansatte Lærere, og det er Ministeren ogsaa villig til. Det fremgik af Samraadet om dette Spørgsmaal.

Hermed skal jeg foreløbig slutte. Naar Mindretallets Ordførere have udtalt sig, vil Lejligheden komme til at svare paa, hvad der af disse vil blive fremført.

K. M. Klausen: Der staar i Lovforslagets Motiver, at en væsentlig Reform af Folkeskolen ikke nu vilde være betimelig. Det samme blev udtalt her i Salen ved Forslagets 1ste Behandling. Da udtalte det ærede Medlem for Langeland (Guldbrandsen), at Tiden ikke var moden til at foretage indgribende Reforme af vor Folkeskole. Det kan det Mindretal, hvortil jeg hører, paa ingen Maade anerkende. Vi mene, at Tiden virkelig er moden til at foretage nødvendige og paatrængende Reforme ved vor Folkeskole. Loven, som vi fik i 1899, drejede sig væsentlig kun om to Ting, det ene var en Lønforbedring for Lærerstand, og det andet en noget udvidet Klassedeling. Denne Lov havde den Gang mange Vanskeligheder at gennemgaa for at blive vedtagen, man skulde være meget forsigtig den Gang for at faa Loven gennemført, skønt den blot angik dette indskrænkede Omraade. Men nu er den Lov jo lykkelig og vel gennemført. Lærerstand har faaet den Lønforbedring, som vi alle ønskede at give den, og derfor synes jeg, at vi netop nu ere naaede til et saadant Tidspunkt, at der kunde og burde være Tale om at foretage virkelig indgribende Reforme af Folkeskolen. Man skulde vente dette, saa meget mere som vi siden 1899 have faaet det saa længe ønskede Systemskifte, og det nu er en gammel Venstremand, der staar i Spidsen for Skolevæsenet. Man skulde haabe, at der altsaa fra den Side vilde blive gjort Anstrengelser for at faa en virkelig tidssvarende Skolereform. For en stor Del hviler vort Skolevæsen jo endnu paa den gamle Lov af 1814. Alene af den Grund, synes jeg, at der kunde være al Grund til at søge at forbedre og ændre den paa mange Punkter, hvor den virkelig trænger til det. Paa andre Omraader have vi med Hensyn til vort Undervisningsvæsen gennemført meget betydelige Forbedringer i de senere